

طالبان: از جمهوری اسلامی ایران می‌خواهیم به مسائل داخلی کشور ما کاری نداشته باشد

ذبیح‌الله مجاهد - سخنگوی طالبان - می‌گوید «آینده‌ی این کشور را مردم افغانستان تعیین خواهند کرد و از همه‌ی جهت‌ها در قدرت آینده سهم خواهند بود.» از سوی دیگر معتقد است زنان افغان از گذشته تاکنون چارچوب‌های اسلامی برای حجاب را رعایت کرده‌اند و اگر حضور آنها در جامعه با شریعت اسلام در تضاد نباشد، ما طرفدار فعالیت آنها هستیم.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، با ادامه روند خروج نیروهای خارجی از افغانستان، طالبان ادعا می‌کند توانسته است ۱۴۳ ولسوالی دیگر را در دست بگیرد. کاربران افغان در شبکه‌های اجتماعی - که البته نمی‌توان گفت همه‌ی افکار عمومی مردم افغانستان را نمایندگی می‌کنند - نگرانی خود را نسبت به پیشروی طالبان مطرح کرده‌اند و برخی از کارشناس‌ها می‌گویند احتمال موج مهاجرت افغان‌ها به کشورهای همسایه افزایش خواهد یافت. عکس‌هایی پخش شده در شبکه‌های مجازی نشان داده است که طالبان در بروشورهایی خروج زنان بدون محارم و چادر از خانه را ممنوع اعلام کرده‌اند؛ همچنین ویدئویی از تنبیه بدنی زنی افغان رسانه‌ای شده که در توضیح آن آمده که این تنبیه از سوی طالب‌ها و بدلیل خروج بدون شرایط ذکر شده از خانه بوده است؛ البته سخنگوی طالبان در گفت‌وگویی صحت این ممنوعیت را رد کرده و آن را خنده‌دار خواند.

پیشروی‌های طالبان در خاک افغانستان - با پیشینه‌ای که در ذهن مردم به جا مانده است - بیش از همه موجب نگرانی بخش قابل توجهی از زنان افغانستان شده است. البته طالبان در میان گروه‌های مختلف مردم طرفدارانی هم دارد. حتی پیشروی اخیر این گروه در مناطق مختلف افغانستان بدون درگیری صورت گرفته است، یا بدلیل پذیرش آنها از سوی مردم و یا ترس آنها از طالب‌ها. در طی سال‌های اخیر بارها طالبان ندای اصلاح سر داده است اما هنوز اطمینانی از اصلاح آنها حاصل نشده است.

آیا شما به برقراری سیستم دموکراسی معتقد هستید و یا با سیستم رأی‌گیری برای تعیین دولت مخالف هستید؟ ذبیح‌الله مجاهد: این مسئله به تمام مردم ما مربوط است. در آینده باید تمام جهت‌ها بنشینند و با هم تعامل کنند. هر راهی را مردم افغانستان انتخاب کردند، همان را می‌رویم. اما ما قائل به این هستیم که از طریق شورای اسلامی با اتکا به قوانین اسلامی در این مورد گامی برداشته شود که افغان‌ها در این مورد تصمیم خواهند گرفت. زمانی که مذاکرات بین الافغانی برگزار شود، در آن زمان مردم افغانستان و جهت‌های مختلف تصمیم می‌گیرند. بعد برای آینده‌ی افغانستان توافقی صورت گیرد.

در آینده روابط طالبان با ایران به چه صورت خواهد بود؟ چون به خاطر پیشینه‌ی طالبان اطمینان به آن کم است، چه تضمینی برای بهبود رابطه با ایران وجود دارد؟ بدون شک می‌خواهیم با جمهوری اسلامی ایران رابطه‌ای برادرانه و قوی داشته باشیم. ایران همسایه‌ی ما است و ارزش‌های مشترک با یکدیگر داریم. از این نظر باید رابطه‌ای حسنه‌ای با ایران و بر پایه‌ی اعتماد داشته باشیم. برای یک فضای پر اعتماد تلاش خود را خواهیم کرد اما اینکه طرف ایرانی به ما اعتماد کند به خودش ربط دارد، چون ما به آنها در این باره گفته‌ایم. در اسلام قلعه به مرز ایران نزدیک شده‌ایم و با سربازان ایرانی رابطه‌ی دوستانه داشتیم. هیئت ما هم برای گفت‌وگو در تهران است و این یک زمینه‌سازی به حساب می‌آید که به آنها یقین بدهیم ما دوست آنها هستیم.

ایران با حاکمیت مطلق طالبان در افغانستان مخالف است و می‌گوید طالبان باید در کنار دیگران سهمی از قدرت داشته باشد، نظر شما چیست؟ افغانستان و جمهوری اسلامی ایران دو کشور جدا هستند. از جمهوری اسلامی ایران می‌خواهیم به مسائل داخلی کشور ما کاری نداشته باشد. ما به خودمان این حق را نمی‌دهیم که به جمهوری اسلامی بگوییم چه کسی قدرت داشته باشد و چه کسی نداشته باشد. چون این به ملت ایران مربوط است. مردم ایران از خود رأی و نظر دارند. البته از طرف خودمان این اطمینان را می‌دهیم که حقوق اتباع ما محفوظ خواهد بود. حکومتی می‌سازیم که شامل تمام افغان‌ها باشد. جامعه‌ی ما نیاز دارد، تمام جهت‌ها را در نظام آینده داشته باشد. تشکیل یک نظام مربوط به همه‌ی افغان‌ها است و باید نماینده‌های خود را داشته باشند.

تکلیف افغانستانی‌هایی که طالب نیستند یعنی حتی پشتون‌هایی که طالب نیستند، چه می‌شود؟ ضرورتی ندارد که طالب باشند یا نه. تمام مردم این سرزمین باید در ساختن این نظام سهم خود را داشته باشند. بین طالب و غیر طالب فرقی قائل نیستیم.

آیا بخشی از طالبان را داعشی‌ها تشکیل داده‌اند؟ در آینده رابطه‌ی شما با داعش چگونه تعریف می‌شود؟ من این مسئله را تکذیب می‌کنم. طالبان با داعشی‌ها جنگیده است. داعشی‌ها ما را مرتد می‌خوانند، چطور می‌تواند برخی از اعضای ما داعشی باشد یا با آنها همکاری کنیم. چندین بار با داعش برخورد خیلی سختی داشتیم. با آنها جنگیده‌ایم و شکست داده‌ایم. باورها و افکار داعش نظر ما نیست. داعش برای مردم ما تهدید است، آنها فکر جاهلان‌های دارند و با آنها مقابله خواهیم کرد تا آنها از سرزمین ما گم باشند.

موضع طالبان در برابر آمریکا چیست؟ آیا شما یک نیروی ضد آمریکایی تعریف می‌شوید؟ تا زمانی که آمریکا در افغانستان یورش داشته باشد، ما نیروی ضد آمریکایی هستیم. اگر آمریکا به خانه‌ی خود بازگردد و ملت ما را رها کند، ما نمی‌خواهیم دشمنی عمیق و دراز مدتی داشته باشیم. چون کشور ما به روابط حسنه با تمام کشورها نیاز دارد. آمریکا نیز یکی از کشورهای مهم دنیا است. ما خواهان رابطه‌ی خوب با آنها هستیم که مداخله در کشور ما پنداشته نشود و اشغال آنها به پایان برسد. نظامیان آنها به خوانده برگردند و کشور ما را رها کنند.

پس از دوران حکومت طالبان آموزش و تعلیم در افغانستان گسترش زیادی داشت، این روند توسعه در آموزش را ادامه خواهید داد؟ تعلیم ضرورت دارد، کشور ما بسیار عقب‌مانده است. تلاش می‌کنیم تا آموزش در کشور گسترش بیشتری داشته باشد، مردان و زنان ما تعلیم ببینند چون این نیازمندی جامعه است

در افکار عمومی افغانستان این مسئله مطرح می‌شود که طالبان می‌گوید زنان بدون محارم بیرون از خانه نیایند، هر خانه‌ای که سه دختر دارد، یکی از آنها را باید به عقد طالبان در بیاورد، این اخبار چقدر صحت دارد؟ بدون شک این شایعات دروغ و خنده‌دار است، ما به هیچ‌وجه چنین کاری نکرده‌ایم. مردم افغانستان از قبل مسلمان بوده‌اند، زندگی آنها در چارچوب شریعت اسلامی بوده است. اینکه از سه دختر یکی را به عقد ما در بیاورند، نادرست است، این شایعه‌افکنی‌ها به خاطر شکست دشمن است تا اذهان عمومی مغشوش شود.

یعنی الان زنها می‌توانند بدون حجاب و تنها از خانه بیرون بیایند؟ زنان حجاب اسلامی دارند، از گذشته چارچوب اسلامی رعایت می‌شد و محجوب

بودند. در گذشته زنان افغان با چادر از خانه بیرون می‌آمدند. این پوشش اسلامی است و باید داشته باشند. یعنی طالبان دیگر مثل گذشته با زنان برخورد نمی‌کنند؟ کوشش می‌کنیم نارساهایی که درباره‌ی زنان در افغانستان وجود دارد را از طریق آموزش و تفهیم حل کنیم اما از فشار استفاده نخواهیم کرد. باید عرصه‌ی کار و تعلیم خانم‌ها بهتر شود و آنها آسان‌تر بتوانند طبق ارزش‌های جامعه‌ی ما زندگی کنند. اگر طالبان صاحب دولتی شود، آیا وزارت‌خانه‌هایی را به اقوام مختلف مثل هزاره‌ها، تاجیک‌ها، ترک‌ها، شیعه و سنی‌ها داده می‌شود؟ این تکتک وجود خواهد داشت؟ هنوز نظام آینده ساخته نشده است و نمی‌دانم کدام کرسی به چه کسی تعلق می‌گیرد، در افغانستان به تقسیم‌بندی قومی اعتقاد نداریم. همه‌ی مردم افغانستان یک ملت هستند. هرکسی با هر قومی و تفکری برای ما محترم است و در نظام نماینده‌ی خودش را خواهد داشت. در حال حاضر با ایران چه اختلاف‌هایی دارید و همچنین چه انتظاری خواهید داشت؟ الحمدلله با ایران اختلافی نداریم، ایران کشور همسایه و دوست ما است. در ضمن هر مسئله‌ای برای خودش یک راه‌حلی دارد. ما انتظار داریم ایران صادرات خود را به افغانستان افزایش دهد. در ساخت مجدد کشور ما سهم باشد و در جلوگیری از انتقال مواد مخدر با ما همراه باشد.

برای کشورهای مثل ایران، چین، روسیه، آمریکا، پاکستان، ترکیه چه نقشی در افغانستان قائل هستید و چه رابطه‌ای را تعریف می‌کنید؟ ما می‌خواهیم با همه‌ی کشورها رابطه‌ی متقابل داشته باشیم و با کشورهای دیگر در صورت به رسمیت شناختن استقلال ما ارتباط برقرار کنیم. اگر کشورهایی که نام بردید استقلال ما را به رسمیت می‌شناسند و تعامل با آنها دیپلماتیک باشد، تلاش می‌کنیم با همه‌ی آنها روابط حسنه برقرار کنیم.

نظر شما نسبت به خروج ناگهانی آمریکا از افغانستان چیست؟ خروج آنها ناگهانی نبود، چون سال قبل با آمریکایی‌ها توافق داشتیم. بر اساس آن توافق‌نامه حتی قبل از این باید از افغانستان خارج می‌شدند. اگر آمریکا زودتر از منطقه برود، به آنجا ثبات و امنیت برمی‌گردد. حضور نیروهای آمریکایی نه تنها برای آمریکا بلکه برای همه‌ی کشورهای منطقه یک تهدید به حساب می‌آید و باید این خطر از بین برود.

با فارسی زبان‌ها (IRMs) افغانستان چه برخوردی می‌شود؟ چون معمولاً با پشتون‌ها مشکل دارند. افغان‌ها هیچ مشکلی با هم ندارند، در این سرزمین افغانی و ازبکی زبان داریم. در هر ملتی این تنوع وجود دارد. همه‌ی ما یک ملت و یک مردم هستیم. هیچ تفاوتی میان ما براساس لسان نیست. در میان مجاهدین ما از لسان ازبک و تاجیک حضور دارند، خدمت کرده‌اند و در آزادی کشور خودشان سهم داشته‌اند.

یکی از مسائل ایران و افغانستان بر سر آب است، آیا طالبان به قرارداد میان ایران و افغانستان پایبند خواهد بود؟ وقتی نظام تشکیل شد، درباره‌ی این مسائل می‌توان فکر کرد. آنچه با ایران توافق شده است را ما مدنظر داریم. افغانستان و به ویژه جنوب آن همچون ایران با مشکل خشک‌سالی روبرو است. یکی از تهدیدهایی است که با آن مواجه هستیم.

برخی از مسئولان افغانستان می‌گویند اینکه طالبان به ۸۳ درصد از خاک افغانستان سیطره یافته است، دروغ و تبلیغات است. چه پاسخی دارید؟ این نگاه درست نیست. در طی دو ماه توانستیم ۱۸۴ ولسوالی را در دست بگیریم.

حدوداً سه میلیون مهاجر افغانستانی در ایران وجود دارد که دو میلیون آن شناسایی نشده‌اند. برنامه‌ای برای آنها دارید؟ ما سعی می‌کنیم که کاری کنیم آنها به میل خودشان به افغانستان برگردند. کشور ما توسط همین مهاجرین باید آباد شود. جمهوری اسلامی هم سال‌های زیادی از آنها میزبانی کرده‌اند، در همین مدت کم با مهاجران با تسامح و احسان برخورد کنند تا در اینجا خانه و کاشانه برای آنها فراهم شود، اما با اختیار خودشان هر زمانی مفید بود، برگردند.

درباره‌ی وضعیت مهاجران با دولت ایران صحبتی کردید؟ با آنها صحبت کردیم که وضعیت مهاجران به ویژه در ساحت مرزی بهتر شود؛ اما درباره‌ی بازگشت آنها فعلاً صحبتی نشده است. چون زمینه مناسب نیست. در ابتدا باید امنیت در کشور تامین شود از حالت جنگی خارج شویم و بعد دوباره آنها به کشور بازگردند.

این احتمال وجود دارد با تامین امنیت در افغانستان اسرائیل بخواهد در منطقه حضور داشته باشد، برخورد شما این مسئله چیست؟ ما به اسرائیل اجازه نخواهیم داد که در افغانستان حضور داشته باشند. اسرائیل یک رژیم غاصب است. حقوق فلسطینی‌ها را غصب کردند. در جهان اسلام بسیار مسئله‌ی حساسی است. اسرائیل را به عنوان نظام و حکومت نمی‌شناسیم.

نظر شما درباره‌ی مقاومت از سوی «احمد مسعود» [فرزند احمد شاه مسعود] در شمال کشور چیست؟ آیا برنامه‌ای برای مذاکره با آنها دارید؟ تلاش می‌کنیم با کسی مخالفت نداشته باشیم و از نزدیک با آنها مذاکره کنیم. بدون شک ملت ما جنگ نمی‌خواهد. امیدوار هستیم دست به اسلحه نبرند. ملت ما جنگ نمی‌خواهد و به زودی در مقابل هرگونه فساد و فتنه را خواهد گرفت.

رسانه‌ها در طی سال‌های اخیر در افغانستان توسعه پیدا کرده‌اند، آیا در دوران طالبان این وضعیت ادامه خواهد داشت؟ فعالیت رسانه را اصلاح خواهیم کرد، چون نیاز دارد. چون زمانی این رسانه‌ها رشد پیدا کردند که افغانستان در اشغال آمریکایی بوده است. باید منافع کشور و ارزش اولیای اسلامی، وحدت مردم و تعصبات را در نظر بگیرد. ما اصلاح خواهیم کرد و دیگر آزادی آنها تامین می‌شود.

اصلاحی که می‌فرمایید چه معنی دارد، مثلاً یک زن هم می‌تواند مجری شود؟ جزییات این مسئله به نظام آینده ربط دارد، باید دید چه قوانینی تصویب می‌شود. این مسئله نیاز به توافق افغان‌ها دارد یک طرفه نمی‌توان برای چیزی تعیین تکلیف کنیم، بهتر است که صبر کنیم تا نظام ایجاد شود و در آن زمان طبق قوانین هرکس فعالیت خواهد داشت.

نظر شخص شما درباره‌ی حضور زنان در رسانه‌ها چیست؟ اگر حضور آنها با شریعت اسلام در تضاد نباشد، ما طرفدار فعالیت آنها هستیم. حتی شیعه‌ها هم می‌توانند به راحتی دیدگاه خود را در رسانه داشته باشند؟ پیش از این شیعه‌ها هم نظر خود را داشتند. باید اصلاحاتی در رسانه صورت گیرد، چیزی که به وحدت ملت ما صدمه بزند، هیچ‌کس اجازه نمی‌دهد بر خلاف منافع ملی رسانه‌ها عمل کنند. باید چارچوب داشته باشند وگرنه ابراز نظر آنها مشکلی ندارد.